

D. O. M. A.
DISPUTATIO INAUGURALIS

43
44 ↑ 5

16377
17

DE
CUMULA-
TIONE PETI-
TORII ET POS-
SESSORII.

Quam

DECRETO ET AUTORITATE,
MAGNIFICI FACTORUM
ORDINIS, IN HAC ALMA ARGENTO-
TORATENSIVM ACADEMIA.

PRO LICENTIA CONSEQUENDI
DOCTORATUS IN UTROQUE JURE
HONORES ET PRIVILEGIA, &c.

Publico & solemnii examini subijcit.

JOHANNES REBHAN,
ROMHELDA-FRANCUS.

Ad diem

ARGENTORATI,
Typis EBERHARDI WELPERI,
Anno M. DC. XXXVII.

Σὺν Θεῶ

DE

CUMULATIONE PETITORII ET POSSESSORII, &c.

PRAEFATIVNCVLA.

Quod Epitomator ille Trogi Pompeii, Justinus 1. *Histor. Philip. 1. n. 1.* dicit: *Principio rerum, Gentium, Nationumque, populum nullis legibus circumscriptum fuisse, arbitris Principum, pro legibus usum*; Illud in Hypothesi comprobatur & de Populo Rom. specialiter inducit Jctus Pomponius. *in l. 2. §. 1. ff. de O. I. ibi: Initio civitatis nostrae, populus sine lege certâ, sine jure certo primum agere instituit, (more scil. Gentium) omniaque manu à Regibus (ita Florentina Lectio, Reverendus rectius legi putat, manu Regis, scil. Romuli, De Auctor. Prudent. 1.) gubernabantur, in tantâ ævi simplicis innocentia, cujus Justitia ingeniis cultâ, non legibus erat. Justin. 2. Hist. Philipp. 2.*

2. Verum, auctâ ad aliquem modum, civitate, seu, ut verum *ἀλλοιω* notem, divitiarum Populi Rom. cupidine & malitiâ, quia Princeps suâ scientiâ cuncta complecti non poterat, neque expedire, ut ambitione alienâ traheretur, leges fieri cœperunt, sive in facta constitutæ fuerunt, ut

A 2

elegant-

eleganter dicit Tacit. 3. Annal. 69. quasdam etiam à Græcis civitatibus, forsan ad declinandam invidiam, si etiam extraneis uterentur legibus, petierunt, suæque Reipubl. accommodarunt. *d. l. 2. §. 4. ff. de O. I.* ex quibus eodem ferè tempore actiones etiam compositæ sunt, quibus inter se homines disceptarent. *d. l. 2. §. 6. ff. de O. I.*

3. Ne autem Populus Rom. eas, pro ut vellet, institueret, & confusè, more Gentium, exerceret, quâ re complures difficultates & Judici & partibus creabantur, illas certas, solemnesque esse voluerunt, quibus id negotium datum fuit.

4. Sublatus itaq; fuit per hanc solemnitatem, tantùm actionum abusus, non autem res ipsa, sive actionum innata à Jure Gentium natura, quâ interdum eadem causa, de unâ eâdemque re plures effectus sive actiones producebat.

5. Porrò actionibus illis compositis, ut naturaliter evenire solet, formulæ illæ, à Pontificibus præscriptæ, sub disputationis in eadem à Juris prudentibus revocatæ, atque quousque extendendæ essent, dubitatum fuit. *Confer. l. 58. §. 2. ff. pro socio. l. 32. ff. de Obl. & Act. l. 53. ff. eod. & passim alibi, ubi in d. l. 32. Hermogenianus JCrus dicit: Post magnas varietates obtinuisse, ut de unâ re pluribus actionibus uti liceret.*

6. Supererat adhuc aliud dubium, quod, si de unâ re pluribus actionibus experiri fas esset, an id ita intelligeretur, quod jus sit unam actionem successivè post alteram proponendi, an simul & semel iis utendi? Illud persuadebat, ipse actionum harum & formularum compositarum finis: Hoc vero Jus Gentium, à quo cum J. Civile, quantum ad hoc, expressâ lege non recessisset, eidem etiam num. inservire videbatur. *argum. l. 6. ff. de l. & l. imò ipse præfens usus forensis, quo omnes actiones competentés plerunque apud Prætorem edebantur. d. l. 32. ff. de Obl.*

3. 5
obl. & Act. l. 7. §. 1. ff. de injur. idem demonstrabat, quia formula illa non in id data, ut qualitas sive indoles negotij iis concluderetur & restringeretur, sed ut negotio accommodarentur, & secundum ejus qualitatem vires suas exferrent.

7. Denique illorum sententia obtinuit, qui finem compositarum actionum urgebant, cum alioquin facile hoc modo actionum abusus reduceretur, quem tamen actionum compositores unice evitare voluerunt. Excepto casu, si actor ex probabili causa dubitaret, qua actione experiri deberet, quo plurium actionum diversarum cumulatio permittitur, *l. 1. §. quia. 4. ff. quod legat. utrumque jus & Gentium & Civile eo limitantes.*

8. Horum vero sententia, uti apud alias gentes in usu mansit; ita postmodum sublatis formulis, & statu Imperij immutato, in frequentem usum etiam apud Romanos reducta fuit, legesque coeperunt huic materiae applicari, ut, ubi illae dicunt, pluribus actionibus uti licere: ibi superiorum aetatum Dd: id ferè confundentes statuerint, eas simul quoque edi, & in libello eodem exprimi atque institui posse.

9. Existimabant scilicet, utile illud ad coarctandos litigiosos processus, & lites abbreviandas, futurum, si apud eundem Judicem, eodemque tempore, simul disceptarentur ea, quae alioquin multiplicatis sumptibus & molestiis seorsim explicanda forent, sicq; actor eò citius suum consequeretur & litibus finis imponeretur. *Ventur. de Valent. in Parthen. litig. 2. c. 13. n. 11.*

10. Atque initio forsan suo effectu hoc non caruit, unde hodiernum cumulatio actionum ex genere permittorum habetur, & Actore plura remedia in uno libello, casu aliquo cumulante, Rei est, si quidem id impugnare velit, probare, earum actionum cumulationem esse prohibitam. *Rosbach, in Proceß. civ. tit. 34. n. 2.*

11. Verùm, ut fieri solet, etiam hic cumulandi actiones usus ab improbis litigatoribus *αὐτὸς τῆν Φυροδοσίαν* trahitur, eoque sit abutuntur, ut sæpè causa nunc sit, infinitorum processuum & disputationum, votumque nobis relinquat, ut, & hodie fata Constantinum quempiam animent, qui, ut ille olim insidiosas Juris formulæ accumulationes syllabarum, scrupulosas hæc actionum cumulationes rumpat.

12. Doctores quidem eas ad has regulas exigunt, nempe: 1. *Ordinis Judicij.* 2. *Contrarietatis & repugnantis.* 3. *Præjudicij.* Rectius sanè si istos Rabulas & viti litigatores ad perpendiculum, Volui præfationis loco hic in genuinam cumulationis actionum originem inquirere, eoque uberius, quo minus dilucidatam eam omnibus esse, depræhendi.

13. Jam ut ad scopum declinem, dixi, quod hodie ille cumulandi actiones abusus intricatas pariat disputationes, quas inter hæc celebris & agitata. *Fachin. 8. contr. 6.* perplexa alta & per difficilis, & quæ omnium ingenia exercuit. *Menoch. de retin. possess. remed. 3. q. 66. n. 511.* quæstio est: *An petitorium & possessorium uno libello verè cumulari, simulque tractari possint?* Cujus succinctam resolutionem, *Deo ter opt. max. clementer adjuvante*, in præsentis hac inaugurali disputatione, pro more habendâ, quantum tulit temporis quo circumscriptus fui, angustia, proponere libuit. Salvo quidem rectius sentientium judicio, salvâque auctoritate Dd. dissentientium, quibus tanto minus quidpiam derogatum volo, quanto magis ipsis gratias ago, quod multum adjumenti attulerint, ad sententiam cogitationum mearum rationibus & textibus juris confirmandam.

DE

DE CUMULATIONE JUDI-
CII PETITORII ET POSSESSORII.

4. 5
14. Ut cò planius & securius progrediar, operæ præ-
tium duco, ante omnia terminos hujus Thematis exa-
minare, quorum interpretatione adhibitâ magis eam
perspicuam fore reor. Est enim lux intellectus, cognitio
terminorum.

15. *Cumulare actiones*, quid sit & dicatur ex illis
ferè, quæ in præfatione dixi, expedita sunt, nempe coa-
dunare, conjunctim edere & tractare, plures diversas
actiones, id quod sibi debetur, cò melius consequendi
gratia. Quemadmodum enim cumulus debiti vocatur
coadunatio multarum summarum. *l. 8. l. 6. §. 1. ff. de pactis.*
Ita cumulus actionum est editio plurium actionum, &c.

16. Dicuntur etiam cumulari actiones plurium rerum
diversarum. *e. g. si quis ex causa mutui 100. ex causa emptionis
& venditionis 100. ex causa depositi itidem 100. petat. l. 11. ff. de
jurisdic.* Verùm ita dicuntur Analogicè, & per se minus
huc pertinent, nihilque aut parùm habent dubitationis.

17. Differt ab *actionum concurrentiâ*, quæ juri
Civili potissimum accepto ferenda & actiones concu-
rentes non unâ formulâ proponit. *l. 76. §. pen. ff. de legat. 2.
l. plura. 53. de Obl. & Act.* sed successivè unam post alteram.
d. l. 34. ff. de Obl. & Act. l. 88. ff. de furt. Singulis enim con-
troversis singulas actiones, unumque judicati finem
sufficere, probabili ratione placuit. *l. singulis. 6. ff. de Ex-
cept. rei jud.*

18. *Judicij* vocis explicationem *πολυμαχίας*, hac vi-
ce brevitate gratiâ, sequestratam volo, quam qui exactè
novisse gestit, eam ab *Accurs. ad §. praterea. i. I. quib non est
permiss. fac. Testam. Mynsing. ad pr. I. de off. Jud. C. I. A. vol. 1.
tit. de Iudicis. th. 2. Gilhausen. in prælud. Arb. judic. n. 2. & 3.
& à Lexicographis. imprimis Ioann. Calvino, b. vocabulo. re-
petere*

petere potest. Hic, ut in multis aliis juris locis, designat actionem.

19. Quâ vel proprietatem aut Dominium rei controversâ mihi assero, h. e. rem meam esse ajo adversus possessorem, qui eam possidet vel detinet, petens me Dominium rei controversâ declarari, & eam officio Judicis mihi à possessore cum omni causa restitui. Quod dicitur iudicium petitorium. l. 36. ff. de R.V. à petendo vel petitore. l. 28. ff. de Obl. & Act. l. 178. §. 2. ff. de V. S. Canis. §. iudicium. I. Iur. Can. de Iudiciis.

20. Et propriè est actionem realium, per modo alleg. II. VVesemb. in α . ff. de Iudic. n. 8. & in α . C. eod. n. 5. Darres. in Erotom. ad tit. C. de Iudiciis. p. mihi 306. Vmm. disp. ad process. i. th. 2. n. 19.

21. Sub quibus etiam Præjudiciales actiones comprehendi volo, ceu quæ etiam in rem esse videntur. §. præjudiciales. 13. I. de Action. ac in illis aliquid peto quasi meum. Vmm. disp. ad process. i. th. 2. n. 10. facit. l. 7. §. 5. ff. de liber. causa l. 5. C. eod. Bachov. de Action. disp. 2. th. 19.

22. Vel quâ solam possessionem rei, mihi assero, quæ per vim vel alio modo mihi ablata vel interpellata est, eamque mihi restitui, à Prætorè postulo. Ex quâ possessorium iudicium dicitur. c. s. X. de caus. propr. & possess. aut remedium possessorium, Iudicium possessionis. l. 34. §. 4. ff. de contrah. empr.

23. Et versatur circa tria hæc, videlicet. 1. Possessionem adipiscendam, quam non habemus nec unquam habuimus. 2. Possessionem retinendam, quam habemus, sed turbatam. 3. Possessionem recuperandâ, quam amisimus. l. 2. §. 3. ff. de Interdict.

24. Interdicta enim possessionis causa comparata sunt. Duar. ad tit. de Interdict. & i. disp. 19. seu, ut possessionum jura defendantur. VVesemb. in α . ff. de Interdict. n. 8. & quemadmodum pro Dominio & proprietate rerum vel

2. §. 2. ff. de Interdict.
1. §. 30. Dulti ff. de
Interdict. castri.
2. §. 19. ff. de Interdict.
quibus
interdict. A Interdict.

vel acquirendâ vel conservandâ, prodita sunt judicia & actiones; Ita & pro possessione. *Duaren. dd. ll. quâ de non minus ingentes semper sunt controversiâ, Oldendorp. cl. 2. act. 1. ab initio.*

25. Ex quibus etiam apparet, quod hæc duo judicia, suo modo etiam sine & effectu differant. *Dissent. Vmm. d. disp. 1. th. 1. n. 20.* Quamvis enim utrumque remedium restitutionem possessionis intendere videatur, per *l. 10. ff. de hered. petit. l. 17. l. 20. l. 68. ff. de R. V. §. item Serviana. I. de Action.* fit tamen illud non æquè principaliter & directò, sed per accidens ac obliquè, & uti excedens atque excessum. *Bald. ad l. ordinarij. 13. C. de R. V.*

26. Nam reale iudicium principaliter proprietatem persequitur, sive, est proprietatis declarativum ac interdum constitutum, estque perpetuum, non momentaneum, in quo excedit possessorium. Sed contra exceditur à possessorio, quia in petitorio debet probari Dominium, quo deficiente, reus etiam si nihil fecit absolvitur, *l. 4. C. de edend. c. in pari. X. de R. I. in 6.* In possessorio verò nihil aliud requiritur, quàm ut factum possessorium probetur, quia de facto, nō de jure disputatur. *l. 11. §. 1. ff. si serv. vind.* nempe an hoc anno possederit, non vi, nec clàm nec precariò. *l. 1. §. 2. ff. de Itin. act. priv.* vel an litis contestatæ tempore, nec vi, nec clàm nec precariò ab Adversario possederit. *§. 4. I. de Interdict. Schultz. in synops. Instit. Jur. in not. lit. c. ubi etiam notat differentiam. I. Canon. & Saxxon. hic à I. Civili. Quamvis quoad Ius Canon. de hac differentia dubitet Bachov. ad Treutl. 2. 25. 3. lit. l.* In possessorio recuperandæ possessionis etiam illi possessio restituitur, qui vitiosè possedit. *§. 6. I. de Interdict.* Prætor enim cuiunque vim primò quærenti, succurrit, nec in hoc summario iudicio inquit, an justè vel injustè possederit, sed interim pro eo pronunciat, cum & præsumtio, pro eo sit, qui per viam Juris primò ambulare voluerit.

B

27. Fit

27. Fit etiam aliàs in iure mentio, actionum possessoriarum. *ut in l. 50. §. 2. ff. de bon. libert. l. 4. in fin. ff. de Carbon. Edict.* Sed de iis hìc non quaritur.

28. Dicitur, *Uno eodemque libello.* Unitas libelli estimanda est ex unitate conclusionis, quando illa facit unitatem petitionis, scil. si eadem est actio, e. g. in actione reali petitur pronunciari, quod res sit petitoris propria & ipsi restituenda, *in Rechten zuerkennen/ das libel lirtes Haus Klägern Jure Dominij vel quasi zuständig/ vnd Beklagter solches/ zusampt allen empfangenen Nuzungen / Klägern wider einzuraumen vnd zuerstattenschuldig sey / r.* Si verò diversæ sunt actiones, dicitur libellus unus idemque, quando conclusio est communis utrique actioni. *facit. l. heredes. 25. §. 3. ff. fam. ercisc. l. 10. de act. non. Empt.*

29. Jam ad ipsam quaestionem: *An scil. petitorium & possessorium uno eodemque libello cumulari & institui possint?* Circa hanc quaestionem determinandam erubescenda sententiarum & Autoritatum colluctantium sese offert varietas & licentia, ac tanta quidem, ut certitudo quædam vix à quopiam cerni possit.

30. Quidam enim quorum agmen ducit Martinus, Antiquus Glossator. *Zasius ad §. minus. 17. l. de Act. ion.* ita statuunt. Petitorium & possessorium simul cumulari posse, excepto possessorio retinendæ, propter ejus repugnantiam & contrarieratem. Quam sententiam omninò recipiendam esse autumat. *Vmm. disp. ad process. 6. th. 14. n. 67. nec esse legem contrarium dicentem, quodque istud verum sit, sicut Evangelium, asserit Cynus. ad d. l. ordinarij. C. de R. V.*

31. Alij, quorum sententia autorem habet Perrum de Bella pert. Glossatorem. *Fachin. 8. controuv. 6.* ita sentiunt.

tiunt, quod omne petitorium cum possessorio cumulari possit, & hanc cumulationem nihil impediatur, quam ordo Judicij. *Canif. §. poreff. I. Iur. Can. de Iudiciis.*

32. Joannes Glossator, Azo, eorumque affecta, inter quos est Doctissimus, & de Jurisprudentia optimè meritus Donellus. *ad d. l. 3. n. 4. Et seqq. C. de interd. argutè & acutè concludunt pro Negativâ, nempe quod petitorium & possessorium uno libello verè cumulari non possunt, h.e. quod vera cumulatio quando scil. duo remedia diversa nō tantum simul intentantur, sed etiam una sententia super iis fertur, in his locum non obtineat. Bars. in l. naturaliter. 12. §. 1. ff. de Acquir. possess. ubi dicit: Perri opinionem & Cyni falsam esse, sicut Iudas Ischarioth.*

33. Alij aliter hanc controversiam decidunt, qui vel sibi conditione: se scil. possidere, & si maximè non possideat, sibi tamen tanquam Domino rem à possessore restituendam esse, cumulationem horum Judiciorum admittunt.

34. Aut si alternativè intendantur, veluti: Si actor intendat sibi possessionem restituendam esse, quia ex fundo vi dejectus sit, & si maximè dejectus non sit, jure tamen Dominij ad se possessionem spectare. *Vmm. d. disp. 6. th. 14. n. 67.*

35. Aut adjectâ clausulâ justificatoriâ, in quâ actor petit, super petitis & omnibus aliis sibi jus & justitiam administrari, cujus effectus sit, ut per aptam actionem, inepta sustineatur. *Coler. consil. 54. n. 10. Dn. Doctor meus, gratâ animi memoriam aeternum prosequendus, nunc in alyois. Ioann. Suevius. Antecessor in almâ Salanâ. in tr. de concurr. act. c. de libell. Eberhard. in Top. loco. 113. n. 8.*

36. Vel omnino cumulationem & concurrentiam actionum, remedia Juris diversissima. *Vmm. d. disp. 6. th. 14. n. 62.* malè confundunt.

37. Nolo ego hic præcipiti iudicio, damnare omnia

ea, quæ praxis moderna in foro custodit & observat, pro-
que utilitate communi, contra rationem disputandi
recepit. Certum enim est, omnia illa ad principia juris,
tanquam ad Lydium lapidem non posse accommodari.

38. Nec hac vice iudicium mihi sumam de iis, quæ
forfan Jus Canonicum in hac cōtroversia decrevit, quod
à J. Civili hic discrepare dicit. *Giphan, ad d. l. 3. C. de Inter-*
dict.

39. Tantùm lustrabo, quæ relatarum opinionum Ju-
ri Civili magis sit consentanea. Ubi si sine ulteriori ver-
borum anfractu dicendum sit, quæ verior mihi videatur,
Negativam, h. e. Petitorium & possessorium, uno eo-
demque libello cumulari, edi & tractari non posse, ta-
lem esse, respondeo. *quam sententiam præter sup. alleg. Lau-*
dant. C. I. A. vol. 2. ad tit. de Acquir. poss. §. 22 Besold. 1. de lib. iur.
ad tit. de Iudiciis. q. 6.

*min. sine civili re-
lit: Ad. tit. §. 4.*

40. Jus enim civile si perpendatur, notum est, quod
eidem probabili ratione placeat, singulis controversiis,
singulas actiones, unumque iudicati finem, h. e. senten-
tiam sufficere, ne aliter modus litium multiplicatus,
summam atque in explicabilem faciat difficultatem,
maximè si diversa pronuncientur. *l. singulis. 6. ff. de Except.*
rei iud.

41. Ac quod specialiter circa hanc quæstionem san-
ciat: Quotiescunque possessionis & proprietatis quæ-
stiones concurrant, quod fit, quando de utraque partes
non conveniunt, h. e. super utroque iudicium suscipi-
unt, prius de interdicto cognoscendum ac statuendum,
petitorium verò differendum. *probatur hoc nõ tantum per*
textus generaliter id asserentes, ut l. 24. ff. de R. V. l. 35. ff. de
Acquir. poss. l. 3. de Interdict. ubi expresse proprietatis actio vo-
catur secunda. Sed & qui de singulis partibus enumeratis
loquuntur & decidüt, ut de adipiscendæ possessionis in-
terdicto. *l. 1. §. 4. ff. quod legat. l. 3. C. quor. bonor. 2. de retinen-*
dæ in-

dæ interdicto. §. 4. I. de Interdict. l. 3. C. fin. Regund. l. un. C. uti
possid. facit in arg. c. 21. X. de Iudic. 3. de Recuperandæ pos-
sessionis interdicto. l. 37. ff. de Iudic. l. 13. C. de R. V. l. i. C. de Ap-
pell. Roffed. Benevent. in ord. Iudic. tr. de interdict. c. 1. n. 4.

42. Ne scil. 1. partes ad arma & vim deveniant. d. l. 37.
ff. de Iudic. Non enim ad arma, rixas, tumultus Prætor
patiatur pervenire, quos Jurisdictione suâ potest compo-
nere. l. 13. §. 3. ff. de V. usufruct. 2. ut exploratum sit, utrius co-
rum possessio sit, ut constet, quis probare debeat, quo si-
ne non potest petitoria actio institui. d. §. 4. I. de Interdict.
cum & civilis & naturalis ratio faciat, ut alius possideat
& alius à possidente petat.

43. Hocque non consilij solum, secundum opinionem
Petri, sed etiam necessitatis esse, dicit Balvius ad d. l. ordina-
rij. 13. C. de R. vind. Hubert. de bon. curs. in prax. c. quib. mod. suo
nom. civ. & c. & ibi Anton. de Tremolus. n. 213. ne si post lon-
gam disceptationem Adversarius diceret, se non possi-
dere, quod fieri potest. l. 64. ff. de V. usufruct. l. 6. ff. de damn. in-
fct. Judicium redderetur elusorium. Quare omnino
prius requirendum est, an is, cum quo instituat actio-
nem, possideat nec ne. l. 36. pr. & l. ult. ff. de Rei vindic.

44. Sit argumentum tale: Ubicunque ordo Judicij
efflagitat, ut una actio post alteram intentetur, & de alte-
ra prius cognoscatur, ibi cumlatio obtinere non potest. *si in libello, et
quæ sit gaudet
quæ in libello, et
quæ sit gaudet*
Atqui in concursu petitorij & possessorij, ordo Judicij ef-
flagitat, ut prius de possessione judicetur. E.

45. Major stat per regulam illam cumulationum pro-
hibitivam, ob ordinem scil. Judicij. Bart. in l. natu-
raliter. 12. §. 1. n. 18. ff. de Acquir. possess. Giph. ad l. 3. C. de In-
terdict. n. 1. Dynus. in c. nullus pluribus. 20. n. 12. de R. I. n. 6.

46. Quod & in possessorio rei merè Ecclesiasticæ re-
cuperandæ vel retinendæ adversus clericum spoliato-
rem intentato, apud Judicem secularem. (quod fieri pos-
se, ac frequenti forensium Iudiciorum usu undique receptum
esse.

esse, per Germaniam, Italiam, Galliam, Delphinatum, Hispaniam, Lusitaniam, Regnum Galicia, in Camera Imperiali Spirensi, in Senatu Mediolanensium, in Regali Cancellaria Granatensi, in Curia Burdegalensi, Camberinensi, Tholosanâ, in Senatu Dolano, Pedemontano, pluribus deducit & attestatur Hieronym. de Cevallos. part. 2. tr. de cogn. per viam viol. q. 65. n. 9. Grivel. decis. Dolan. 128. videatur omnino C. I. A. vol. 2. ad tit. de Interdict. th. 22.) obtinet, ut durante possessorio, non possit institui petitorium, sed permittere debeat possessorium finire, aut possessioni renunciare. c. Pastoralis. X. de caus. possess. & propriet. quam Decretalem clavem esse in hac materia, dicit Anton. de Tremolis, supr. alleg. l. Iohann. Gallus in Arrest. Parlament. Paris. decis. 155.

47. An sententiæ latæ super possessorio, à quâ appellatum fuit, executio impediatur? Videatur Octav. Cacheran. in decis. Pedemont. 47. n. 2. ubi negativam astruit. per l. unic. C. si de moment. possess. fuerit appell. que Canonisata est. in c. ei qui 2. 6. & refert in quadam causâ ira à Senatu fuisse decisum, Eberhard. in Top. loco. 109. n. 8. Petrus de Ancharano. ad clement. unic. de causa propr. & possess. Hieron. de Ceval. supr. all. tr. q. 10. n. 8. & seqq. Ratio est, ne quod beneficio celeritatis inventum est, subdatur injuriis tarditatis, cum talis sententia non magnum neque diuturnum afferat præjudicium sive gravamen contineat ejusmodi, quod possit faciliè reparari & corrigi in judicio petitorio. Rittershus. lib. 5. differ. Juris Civ. & Can. c. 25. ubi h. in q. differentiam utrorumque jurium astruit, quam pro vera non agnoscit Cujac. ad c. 15. X. de foro compet. Fachin. x. contro. 75. lit. b. Hieron. Cevallos. supr. alleg. l. n. 9. que sententia ap. defendi possit, videbo. *Urtan vithy comp. c. ad sol. us. X. d. vlt. p. h. d.*

48. Ad hæc impedit horum Judiciorum cumulationem & altera regula impeditiva, nempe *præjudicium*. Quodcumque enim sententia lata in una actione, parit exceptionem rei judicatæ in alterâ, cumlatio earum actionum

10 f. d. p. p. h. o. n. e.
n. v. t. i. 5.

actionum non admittitur. p. l. fundum. i. 6. l. fundi. 18. ff. de
Except. Dynus. ad d. c. 20 de R. I. in 6. n. 10. cum non debeat
expectari casus, cujus eventus nihil operatur. l. pen. ff. de
fidejussor. l. aliquando. 13. §. 2. ff. ad SC. Vellejan.

49. Atqui absolutoria lata in petitorio, parit exceptio-
nem in possessorio. l. 2. §. quedam. ff. de Interdict. l. 21. §. pen. *Nulli probent*
ff. de Except. rei jud. Bart. in d. l. naturaliter. §. 1. Dynus ad c.
qui ad agendum. 71. de R. I. in 6. & ad c. 20. eod. Fachin. 8. con-
trov. 6. & testatur Iohann. Gallus in Arrest. Parlam. Paris. de-
cis. 261. Priorem de Chaude fontaine, qui succubuerat in peti-
torio cujusdam beneficii, contra illum dictum fuisse per Arre-
stum. Etenim Judicium proprietatis absorbet victoriam
possessorij, petitorium ad se trahit possessorium. l. post sen-
tentiam. q. C. de sent. & inter loc. c. cum dilectis. c. pastoralis. X.
de causa propr. & possess. causa proprietatis ut major, trahit
ad se causam possessionis, ut minorem. Cravett. consil. 24. §.
n. 5. Longè enim minoris æstimatur possessio, quam pro-
prietas, imò causa possessionis respectu proprietatis dici-
tur parva, etiamsi agatur de possessione magnæ proprie-
tatis. Decius. in c. de Appellationibus. X. de Appellat. & dicitur
modici præjudicii. Cravett. consil. 1. §. n. 12.

50. Inde etiam de possessorio Imp. in l. post senten-
tiam. q. C. de sent. & interlocut. rescripserunt: De possessio-
ne sententiâ pronuntiata, proprietati nullum præjudi-
cium afferri, nec audiri in petitorio opponentem exce-
ptionem rei Judicatæ in possessorio. l. 14. §. 3. ff. de Except.
rei judic. Quemadmodum etiam plerumque in senten-
tiis super possessorio latis, hæc clausula adjicitur: Daß
dem Beklagten seine angegebene Gerechtigkeits in petito-
rio aufzuführen billich vorbehalten werde / B. R. W.
Schneidew. ad pr. l. de Interdict. n. 15. Ratio est, quod, uti
supr. d. possessio proprietatem non contingat, minus
quod ejus causam, possessorium finiat. arg. l. 1. §. ult. ff. de
Aq. quotid. & astiv. sed tantum possessionem, quoad
de

de proprietate iudicatum fuerit, alteri addicat. *Reinking. intr. de Reg. sec. & Eccl. 1.4.19. n. 55. Schulz. in synops. Inst. de Interdict. in not. lit. c. nisi possessorium absorbeat petitorium, ut possessorium recuperandæ, non simpliciter, sed secundum. l. si quis in tantam. 7. C. unde vi. intentatum.*

51. Militat etiam, quamvis in particulari, contra hanc cumulationem, ipsorum horum Iudiciorum *contrarietas*. Qui enim agit, uti possidetis interdicto, is se possidere fatetur. *l. 1. §. est igitur. 4. ff. uti possid.* quod ex libello apparet. *ibi premisis premittendis: sage / das ich einen Garten in ruhigen Besiz vnd Gebrauch gehabt / vnd noch auff diesen Tag innhabe vnd besize. Nun thut mir der Beklagte solchen Eintrag / das ich mich desselben Gartens nicht mehr / wie vor / gebrauchen / noch die Nutzung davon ruhiglich haben mag. Weil dann solche Verhinderung vnbillich / re. bitte ich mit rechte zuerkennen / das der Beklagte mich in gedachten meinen Garten vnbillich turbire vnd verhindernere / deswegen er mir billigen Abtrag zu thun schuldig / mit angehengter Caution / mich in den Besiz meines Garten hinfüro friedlich vnd vnverhindere bleiben zu lassen.* *Rosfred. Benevent. p. 2. ord. Iud. c. de interdicto uti possidetis. n. 5. Oldendorp. cl. 2. act. 4. in Practica. Menoch. d. de retin. possess. remed. 3. n. 513.*

52. Petitorium verò sive Rei vindicatio, præsupponit aduersarium possidere. *Bachov. de Action. disp. 2. th. 14.* possessori enim non datur ultrò actio, h. c. ex parte possessoris non datur actio. (*idenim vocabulum ultrò hic significare arbitror, cum alij abundare, alij idem quod prius denotare putent.*) sed contra possessorem. *l. 1. §. 6. ff. uti possid. §. 2. l. de Action. l. officium. 9. l. sin autem. 27. §. si homo. ff. de R. Vind. l. unic. C. de alien. iud. mut. causa. c. examinata. 15. X. de Iudic. Govean. 1. variar. 3.* sufficit enim possessori eum possidere. *Oldendorp. in tab. Actionum. sub vocabulo. possessio. Videre*

9. 5
æte sitis intentionem libelli: *Domine Iudex, dico Titium possidere quandam scil. domum, quæ ad me Iure Dominij pertinet. Quare peto me declarari Dominum ejus, & compelli adversarium ad restituendam eam unâ cum fructibus, &c. Si-
chard, ad l. s. C. de R. V. n. s. Hic non est possibile, simul ve-
rum esse, quod in utroque libello continetur, quia in uno affirmat, in altero verò negat. Affirmatio autem & negatio, sunt directio contraria, Dynus. in c. nullus pluribus. X. de R. I. in 6. n. s.* *Obs. l. 9. ff. de R. V.*

53. Et omninò festivus esset Iudex qui diceret, se Acto-
ri possessionem tribuere, quam non tribuit, cum non vi-
deatur pervenire, quod mansurum non est, & præsertim
si statim auferatur, quod datum erat. *l. 21. de V. S. aut si
Reum possessionem habere juberet, eandemque simul,
retinere cum vetaret. Donell, ad d. l. 3. n. 8. C. de Interdict.*
Tot enim sententiæ requiruntur, quot sunt diversæ actio-
num species.

54. Major fundatur in altera regula cumulationum
prohibitiva, *ob contrarietatem*, scil. *per l. 1. ff. de furt. f. h. ent. l. 1. ff. de
Rosbach. in process. Civ. d. c. 34. n. 3. & est ratio, quod alle-
gans contraria, non sit audiendus. l. 2. §. sed si alias. ff. quan-
do appell. sit. l. 13. §. 3. ff. de reb. dub. l. 188. ff. de R. I. c. sollicitudi-
nem. X. de appellat. Ratio enim contrariorum est, ut positio
uno, alterum removeri intelligatur. l. 7. de R. I. Summa li-
belli virtus est, apta petitio. *Gail, l. obs. 61. n. 31.* *privat. delict.**

55. Facit in exemplum formula appellandi, imperi-
tis procuratoribus aliquando frequentata: *Appello &
dico sententiam nullam.* Ubi appellatio præsupponit
sententiam de Jure validam, nullitas verò negat.
Omninò perperam, Si enim sententia nulla est, cui bo-
no appellat? *Videat. Ioan. Anton. de S. Georg. ad c. dilectio filio.
63. X. de Appellat. n. 34 & seqq.*

56. Quamvis & hujus cumulationis usum, hodie Ju-
dicia,
C

dicia, alternativè tamen & inverso ordine admittant, ut:
Dico sententiam nullam, & si qua est, appello.
Tusch. vol. 2. conclus. 1096. n. 13. & conclus. 1095. n. 9. & 12. Eberhard. in Top. loco, à Natura copula. n. 8. Ratio suadet, ut appellans eligere cogatur, si excipiat Reus, utro remedio velit experiri, l. 7. §. *quia autem 4. ff. de Injur.* Ideoque Reo vigilandum est, ut statim ab initio de ineptâ cumulatione excipiat. *Dn. Doctor meus Ioann. Suer. supr. all. l.*

57. Nec est, ut quis dicat: Contrarietatis Regulam veram esse, quando quis uno & eodem respectu, sibi contrarius est, h. e. unam eandemque possessionem sibi affectit, negatque. Fallere verò si diverso respectu, quatenus fieri potest, ut quis detentando tantùm civilem & naturalem, vel naturalem possidendo, alterius civilem possessionem turbet, ut ita nullum absurdum sit, si hoc modo petitorium & possessorium simul intententur. *Ita Salycet. ad l. 3. C. de Interdict. n. 6. §. ex quâ ratione. Menoch. d. l. n. 522. & 527.*

58. Resp. prius hujus objectionis membrum jam olim ab Impp. l. 25. C. locati, junctâ l. 20. l. 23. eod. decisum fuit. *ibi: omninò prius possessio restitui dicit, & tunc de proprietate litigari.* Alterum membrum ignorat Elenchum. Etenim turbatio possessionis civilis in hoc ipso consistit, ut naturalis ipsi denegetur. Et si per interdictum removeo turbationem civilis, revera intendo apprehensionem naturalis, h. e. Agens rei vindicatione, agit ad fundi restitutionem, si ex interdicto, e. g. retinendæ possessionis, ad ejusdem relaxationem. Quo igitur bonum esset, utraque remedia cumulare?

59. Imò regerunt: Interdicti finem esse, non tantùm relaxationem fundi & turbatæ possessionis, quàm ut agentis in super securitas, & de non amplius turbando cautio præstetur. E. eatenus cumulatio hæc non erit frustranea. *Confer. l. un. C. uti possid. Duaren. 1. disp. 21.*

60. Resp. hoc non est in quaestione, imò Jus Civile ignorat hanc cautionis exactionem. Nec in *all. l. un. C. uti possid.* de cautione à victo præstandâ agitur, sed à possessore, seu eo qui in possessione obtinuit, ne res ante petitorium finitum corrumpatur, & deterior fiat. *l. s. ff. de hered. petit. l. 6. §. ult. l. 15. ff. de Carbon. Edict. l. un. C. quor. Legat. Paul. 1. sent. 11. in pr. Rævard. ad l. 12. tabb. c. 6.* Quam si præstare possessor tergiverfetur, in agentem transfertur possessio. *Vvesemb. in x. ff. de R. V. n. 6. Dissent. Duaren. d. l.*

61. Perplexum illum §. *equè. 2. I. de Action.* quod contingit, ex quo dissentientes probant, dari etiam casum, quo is qui possidet, nihilominus partes Actoris obtineat. Non tantùm adhuc sub Judici lis est, quis ille sit casus, ut *Eguinar. Baro, Donell. ad d. §.* non immeritò dixerint, infelicem esse laborem, quo tam diu casus ille quaesitus nec inventus sit. Verùm etiam *d. §.* tùm multipliciter legitur & intelligitur, ut non mirum sit, si ejus veritas ignoretur.

62. Quidam enim casum hunc unicum in *l. Papinianus. 8. §. si filius. 13. ff. de inoffic. Testam.* haberi, arbitrati sunt.

63. Quidam in *l. officium. 9. ff. de Rei vind. C. l. A. vol. 2.* tamen ad unum sibi *ff. de Acquir. poss. n. 22. p. 935.*

64. Quidam in *l. et si forte. 6. §. sciendum. 1. ff. si serv. vind.* *Govean. 1. variar. lect. 41. Crispin. in not. ad h. §. 2. lit. d.*

65. *Contius. 1. Lect. 1.* casum hunc repertiisse sibi videtur apud Africanum, in *l. si priusquam. 15. in fin. ff. de Nov. oper. nunciat.* Idem arbitratur *Duaren. ad d. l. 15. prolect. 17.*

66. *Aemilius Ferretus in comm. ad I. h. §.* textum ita commendat & legit: *sanè non uno casu,* & corruptum esse locum ab iis, qui non intellexunt phrasin latinam: *non uno casu,* h. e. multis casibus, ut sit sensus, quod licet possessor pro rebus corporalibus non agat, sint tamen aliqui casus, quibus sit instar actoris, & ejus partes

obteneat, ut in Judiciis mixtis, præjudicialibus, &c. quam lectionem laudat *Donell. ad d. §. 2 l. de Action. VVeſemb. eod. Duaren. ad d. l. 15. ff. de Nov. oper. nunc. prælect. 17. & ad tit. de probat. c. 13. Anton. Fabr. 20. conjectur. 13.*

67. *Eguinar. Baro. ad h. §.* verba ita informat: *sanè hoc casu*, sive *sanè illo casu*, ut sit relatio ad anteriora, nempe confessoriam & negatoriam, quod approbat. *Cujac. h. §. Hottom. eod. Lyclam. membran. 3. Eclog. 10. arg. §. 6. l. de off. Judic.*

68. *Giphan. ad h. §.* verba hæc: *sanè uno casu, qui possidet*, nihilominus *is actoris partes obtinet*. omninò tanquam spuria & falsò interjecta delenda esse censet.

69. *Bachov. ad Treutl. disp. 17. vol. 1. th. 13. lit. 6.* post multam circa *h. §.* disputationem, existimat, emendandum eum potius, quàm meras nugas agendas.

70. Qui lectionem vulgarem tuentur, etiam variè eundem §. interpretantur. *Accurs. ad h. §. autumat*, Imperatorem locutum esse de duplicibus Judiciis, fam. Erciscundæ, communi dividundo & finium regundorum, in quibus habet actionem qui possidet, per quam negat rem actoris esse. *in l. 1. ff. famil. Ercisc.*

71. *Vultej. 1. discept. Scholast. s.* dicit, casum hunc totidem in locis Digestorum reperiri, quot locis probandi onus in actione reali incumbit Reo possessori excipienti, quo respectu loco actoris est. *l. 1. ff. de Except. cumque casum reperiri. in l. 19. §. ult. l. 21. l. 22. ff. de probat. l. sive possidetis. 16. l. jubemus. 24. C. eod. sequitur Treutl. 1. 17. 13. lit. b.*

72. *Coras. 3. miscellan. 23. n. 6.* putat Imperatorem de actionibus præjudicialibus aut de Interdicto, uti possidetis sensisse, ubi uterque se possidere contendit. *& Gothofred. ad l. 1. §. 6. ff. uti possidet. in not. lit. h.*

73. Quis non dicat, crucem hic fixisse Tribonianum
inter-

interpretibus, unicum casum, si qui est, ex latissimis Digestorum voluminibus indagandum relinquens. Ego committere non volui, quin hæc tam varia adducerem, ut intelligerent Jurisprudentiæ interioris, qui se profitentur Studiosi, quantâ ambiguitate & fluctuatione inculcerur, etiam Possessorem agere posse.

74. Sunt adhuc alia plura, quæ pro confirmandâ negativâ adduci possunt. Verùm brevitatibus Studio, ipsi velitationi eadem re servo, Reliqua, quæ hoc in prælio nihil aliud habent, quod parti conferant, quàm ut stent tantum & clament, omninò negligo.

75. Tentabo jam eos, quos contra hanc negativam sententiam in medium producant, textus juris, qui habentur. *in l. naturaliter. 12. §. 1. ff. de Acquir. vel Amitt. possess. l. cum fundum. 18. ff. de vi & vi arm.* Ejusdem armaturæ & inde uterque textus est, proinde tanti minoris periculi, & mirandum meritò, cur Interpretes communiter, se his conturbari & in contrariam sententiam seducere passim fuerint.

76. Intendunt autem hoc: quod petitorio jam instituto & pendente, nihilominus, quis uti possit interdicto & remedio possessorio. Ecce omnem hujus partis vim, cui sustinendæ impares se duxere illi Jurisprudentiæ Heroines.

77. *Cujac. 25. obs. 34.* id tali argumento inducit: Si cœpto Judicio petitorio licet transire ad possessorium, utique etiam ab initio cumulari potuerunt vel possunt. Sed prius est verum. E.

78. Respond. consequentiam Majoris omninò indigere probatione, cum à mutatione actionum, quæ de dictæ leges loquuntur, ad cumulationem, firmum argumentum deduci non possit. Actiones mutare licet. §. 35. *I. de Action* E. easdem statim uno eodemque libello cumulare, coadunare & instituere licebit, planè non sequitur, ceu inter quæ agendi beneficia, longa sit diversitatis

11.
5
No possit adduc
nem requiring
to this sibz

ratio. Giphon. ad d. l. 3. C. de Interdict. n. 4. Besold. 1. delib. jur. ad lib. 2. ff. quest. 11. p. 208.

79. Pergit Cujac. d. l. Si inficiatio & exceptio possunt conjungi. e. g. nihil debeo, & ut debeam, pepigi tecum, de non perenda pecuniâ. Etiam hunc in modum licebit agere: Tu non possides, sed ego, & ut possideas, rem meam esse ajo.

80. Respond. à diversis malè fit illatio, patet autem latissimè à actionis sive intentionis, & Exceptionis sive defensionis ratio diversitatis, cum jura ad liberandum magis, quàm obligandum propensa sint. Sic pluribus Exceptionibus uti licet. l. 5. ff. de Except. l. 8. ff. eod. l. 40. ff. de R. I. c. nullus pluribus. 20. de R. I. in 6. & ibi Dynus. Casius. non autem statim sequitur. E. etiam pluribus actionibus Fortius erit argumentum inde à contratio sensu deductum, contra actionum cumulationem, favorabiliores enim in eo sunt Rei, quàm Actores, quum in horum potestate sit, quando provocent, non autem in potestate reorum, quando provocentur. l. purè. 5. §. fin. ff. de Except. dol.

81. Aggrediar ipsum, illius multafamæ. l. 12. (ita eam appellat. Cujac. d. Obs. 34.) paragraphum primum. ff. de Acquir. vel amitt. possess. Quem si præliis fregero, negativa trophæum latura est. Verba ejus hæc sunt: *Nihil commune habet proprietates cum possessione, & ideo non denegatur ei interdictum uti possidetis, qui cæpit rem vindicare. Non enim videtur possessioni renunciasse, qui rem vindicavit.*

82. Admodum h. §. nobilissimos etiam superioris, & hujus ævi Dd. exercuit, & in eo, ut tepidè Oldendorp. cl. 2. ac. de possess. p. mibi. 132. loquitur. se torserunt, sicut mus in pice.

83. Fachin. d. 8. controuv. 6. Ita accipit hoc Ulpiani responsum, quasi loquatur non de possessione, sed de quali quali rei detentione & corporali occupatione, Actorem que

ut l. 1. ex parte, qd
hinc cumulatè subit
in a. textu & factis
à gtrario sensu.

que de facto egisse Rei vindicatione, potuisse tamen nihilominus interdicto, uti possidetis, experiri.

84. *Cujac. 7. obs. 38.* Ita interpretatur *h. §.* ut locum habeat, quando non constat actorem possidere. *Et 25. obs. 34.* ita docet: Nihil commune habet proprietas cum possessione, &c. Quia etsi possessori Rei vindicatio non competit, non tamen sic agit eo nomine, ut possessionem, si quam habet abjiciat. Vindicatio enim non renuncianda, sed avocanda possessionis gratiâ, comparata est.

85. *Borcholdt. de Acquir. Possess. c. 8. n. 35.* putat, omnino prius licere agere de proprietate, quàm de possessione. *per d. l. 12. §. 1.*

86. *Lycklama. membr. 1. Eclog. 3.* putat speciem facti h. in §. esse hanc, quod turbator aliquis partem fundi corpore & animo Domini ingressus fuerit, quam Dominus mente & cogitatione possidebat, una cum illis partibus, quibus corporaliter insitit, contra quem turbatorem Dominus rei vindicatione uti possit, quamvis per hoc Dominus non desinat esse Dominus & possessor corpore animoque fundi universi, propter partes, quas adhuc circumambulat liberas ab invasione, quibus partes facti turbatoris avulsæ cohæreant tamen adhuc jure, &c. Alij aliter, quos omnes hîc compilare brevitatis gratia super sedeo.

87. Videtur §. h. minus difficultatis habere, si penitius cum rimabimur. Ruminanda omnino ejus verba. Dicit *Jctus. Nihil, Gothofred. ad h. §. in not. lit. d.* legendum esse tentat, *nonnihil*, frustra sanè hoc in loco, *commune habet*, h. c. nihil participat, separata sunt, *proprietas* sive Dominium abstractivè scil. consideratum, quatenus denotat jus, & titulum proprietatis, ac sine possessione esse potest. Accipitur aliàs vocabulum *proprietas*

prietas sive Dominium etiam concretivè, pro ipsa Dominatione, quam Dominus ipso facto possidet & exercere potest. *Besold. 3. delib. jur. ad lib. ff. 41. q. 6.* quæ tamen acceptio non est *h. §. cum possessione.* Et possessionis vocabulum dupliciter accipitur. 1. Concretivè, considerata in ipso rerum usu, jure & situ, quatenus jus, quo res nostra est, unum tantum est, ac Dominium sibi annexum habet. *Harmenop. 2. Epit. 1. Civil. tit. 1. h. c.* quatenus Dominium nō magis, à possessione separari potest, quam res à sua causa, sine materia & effectu. *l. 78. ff. de V. S. l. 115. ff. eod. & ibi Goedd.* quæ acceptio etiam non est *h. §.* 2. Accipitur & consideratur possessio formaliter & abstractivè, quomodo *h. §.* accipitur & planè à causa Dominij sive proprietatis separatur, nihilque commune cum eâ habet, *Vvesemb. in w. ff. de Acquir. vel amit. poss. n. 2. & n. 8.* stultam avaritiam mortalium, possessionem, proprietatemque ita discernere, dicit *Seneca, ille eruditionis Princeps. Epist. 73. p. mihi. 673.* Ueberior vocabuli, possessionis *πολυμαθίας* explicatio, proponitur secundum laudabilem consuetudinem. à *C. I. A. tit. de Acq. vel Amit. poss. n. 2. ubi videri potest.*

88. Pergit JCrus. *Et ideò,* quæ particula est collectiva & *ἀσολογική,* non denegatur ei, scil. à Prætoris postulanti, *interdictum uti possidetis,* h. c. judicium possessorium, *qui cœpit rem vindicare,* sive petitorio judicio experiri inceptit.

89. *Non enim videtur,* formula est, quâ veteres in sententiis plurimum utebantur, ut ex Cicerone & aliis patet, *possessionem renunciaſſe,* h. c. eam repudiaſſe, celsiſſe, nos dicimus, *sich etwas verzeihen / auff etwas verzeih thun / qui rem vindicavit.*

90. *Ponamus casum:* Cajusin possessione fundi sui turbatus

15
5
batus fuit, hęcque ignarus juris & fori, Rei vindicatione agere cœpit, iudiciumque Prætor more suo concepit. postmodum tractatum habens cum peritioribus, mutaturus actionem, Interdictum uti possidetis, à Prætorē postulavit. Dubitabatur: an ei à Prætorē denegari possit?

91. *Ratio dubitandi*, 1. videbatur enim quod hæc duo iudicia, de unâ eademque re, ad unum eundemque finem tenderent, sive ad idem competere.

92. Item, quod 2. eligens rei vindicatione, quæ contra possessorem datur, experiri, cum possit interdicto possessionem retinere, possessioni renunciare videatur. *argum. l. si filius. 30. ff. de minor.* Liquidi enim juris est, solo animo possessionem amitti posse. *l. 3. §. in amittendâ. ff. de Acq. vel amitt. possess. Gilbert. Reg. 2. Enantioph. 19.*

93. Respondit Iustus Ulpianus: Non debere ei denegari interdictum uti possidetis, qui cœpit rem vindicare. *Ratio decidendi*, quia proprietas nihil commune habet cum possessione, h. e. ut idem Iustus explicat in *l. 1. §. 2. ff. uti possid.* separata est proprietas à possessione, abstractivè sc. consideratâ, cum fieri possit, ut alter possessor sit, Dominus non sit, alter Dominus quidem sit, possessor vero non sit, fieri etiam possit, ut & possessor idem & Dominus sit.

94. Ratio ergo dubitandi prior, nititur falso præsupposito, quod hęc postulentur duæ actiones ejusdem finis & effectus. Rei enim vindicatio ad proprietatem persequendam pertinet, h. e. ut Domino res sua, sive proprietas rei, addicatur & restituatur. *VVeſemb. in c. ff. de Interdict. n. 8.* Interdictum verò uti possidetis, ad possessionem retinendam.

95. Patet illud vel ex earum formulis. Is enim qui vindicat, simpliciter intendit rem suam esse, vindicare namque, propriâ significatione est appropriare, h. e. suum esse, dicere, proprietatis affirmatione, *zu eignen* / nullâ posses-

D

possef-

possessions facta mentione. Habetur vindicandi formula apud Ciceron. pro Muræna. ibi: *Fundum, qui Sabinus vocatur, hunc ego ex J. Quiritum meum esse ajo, ibi ego te Sempronium, ex Jure manu consertum voco.* Duaren. ad d. l. 15. ff. de Nov. op. nunc. Citatus reus usus est hac formulâ: *Unde tu me ex Jure manu consertum vocasti, inde ego te revo-*
co. Revard. ad ll. 12. tabb. c. 6.

96. Cum enim quis olim rem vindicare vellet. ll. 12. tabb. Prætor cum litigantibus in agrum litigiosum se conferebat, ibi actor præhensâ manu rei, & gleba fundi, in Jure, h. e. in præsentia Prætoris, & in re præsentî, utriq; superstitionibus præsentibus suum vindicabat. Postea cum Prætor ipse, propter negotiorum multitudinem eò proficisci non posset, recepta est formula ex Jure, id est, à Prætoris, ut actor reum ad conferendam manum, in rem præsentem, seu de qua agebatur, vocaret. Formula erat talis. *L. Octavius Judex esto, si paret fundum Capenatem, quo de agitur ex Jure Quiritum Servilij esse, neque à Q. Capulo restitui, Capulus damnetur.* Gell. 20. N. A. c. 9. Cicero. 4. de Divinat. Duaren. ad l. 7. ff. de pact. vers. *Actiõnem à Prætoris dandam.* Revard. ad ll. 12. tabb. c. 6. Brisson. de Form. antiq. lib. 5. Lycklam. memb. 4. Ecl. 7.

97. Ubi vero de possessione contentio oborta, Prætor interdicitis suis, seu Judicii Possessorii, non de proprietate querebat, sed tantum de possessione, per vim vel alio modo ablatâ aut interpellata celeriter reformandâ & restituendâ: Interdictum decernebatur hoc modo: *Unde tu illam vi dejecistis, restituas.* Et protinus is qui dejectus erat, restitui ex hoc interdicto debebat, non agebatur

17. 5
batur, nec probabatur, nec pronunciabatur de proprietate, sed de possessione ne partes ad arma & vim devenirent, & ut palam esset, ad quem ex litigatoribus interm possessionis pertineret, donec de proprietate disceptaretur. *l. 1. §. 2. ff. de itin. act. priv. VVesemb. in w. ff. de Interdict. n. 5.* Unde etiam quidam ex Dd. Interdicta quasi interim dicta, h. e. quod non finiant causam proprietatis, appellata volunt. Solemnia in restitutione hac adhiberi solita erant, ut qui, e. g. vi dejectus erat, interdicto recuperatorio à Prætorè impetrato, convocaret amicos suos, & cum iis in fundum, recuperandæ possessionis gratiâ deductus, præsentè adversario, furculum defringeret, solemnibus verbis cedere adversarium, vacuumque relinquere possessionem jubens; defraçtoque furculo rursus ex fundo, per eosdem amicos domum deduceretur. *Rævard. ad l. 15. ff. de R. I.*

98. Ratio dubitandi altera committit fallaciam Accidentis. Non enim statim is, qui rem suam vindicat, præsumitur possessioni renunciare, suumve Adversarium possessorem esse, confiteri. Potest enim esse, (*quod & hic omnino presupponendum,*) quod ex justâ ignorantia & errore probabili, aut aliò obstaculo, id factû sit, quemadmodum in simili *ICTus* respondit in *l. 4. §. ult. ff. quodcum eo qui in al. potestate est.* Inscientia enim Domini proprij & errantis nullum habet consensum, nec ei possessionem mutare potest. *l. 23. C. locat. Vmm. d. disp. 6. n. 45. Rosbach. in process. Civ. tit. 38. n. 10.*

99. Et hoc est, quod in *d. l. 12. §. 1. ff. de Acq. vel amit. poss.* dicitur, *non denegari ei interdictum uti possidetis, qui rem cæpit vindicare.* Consuli possunt. *Govean. 1. lect. var 3 Bachov. ad §. retinende. 3. I. de Interdict. Charond. 1. verisimil. 6 Besold. 1. delib. Iur. ff. de Iudiciis, q. 6. C. I. A. tit. de Acq. vel Amit. poss. th. 22.*

100. Quae sententia, cum proximè à veritate & mente d. l. 12. §. 2. abesse mihi videatur, meritò pro ea album calculum pono, simulque huic disputationi inaugurali colophonem impono.

DEO SIT LAUS HONOR ET
GLORIA.

Mantissa.

2. Fl. 29.
2. T. 25.
§ 6. h. Fl. 11.

I. *Quaestus, An Princeps juvenis ad evitandam familiae voluptuositatem matrimonium ad Morganaticam bona conscientia contrahere possit? Noluit affirmare Parens meus, p. m. M. Nicolaus Rebhan, Pastor, Superintendens Saxo Iftiacus Generalis, &c. quem honoris & contestandae filialis observantiae & gratitudinis ergò hic laudo, & defendo cum majus quippiam, quod ipsi pro summâ suâ in me pietate & fide rependam, non habeo.*

c. d. incert. civit. l.
ult. C. col. l.
in hanc q. x. d. spon.

II. *Sponsus, sponsae, ipso peregrinante demortuae, sororem, in uxorem ducere potest. Cuius n. ex sponsalibus publicè constat factio in hanc*

Paradoxon.

De crimine Capitali sanguinis pœnam ingerente, transgredere non licet. Cont. L. Transgredere. 120. C. d. transgred. l. 1. §. d. hoc. c. v. 1. §. ult. l. ult. ff. d. pœnamiat.

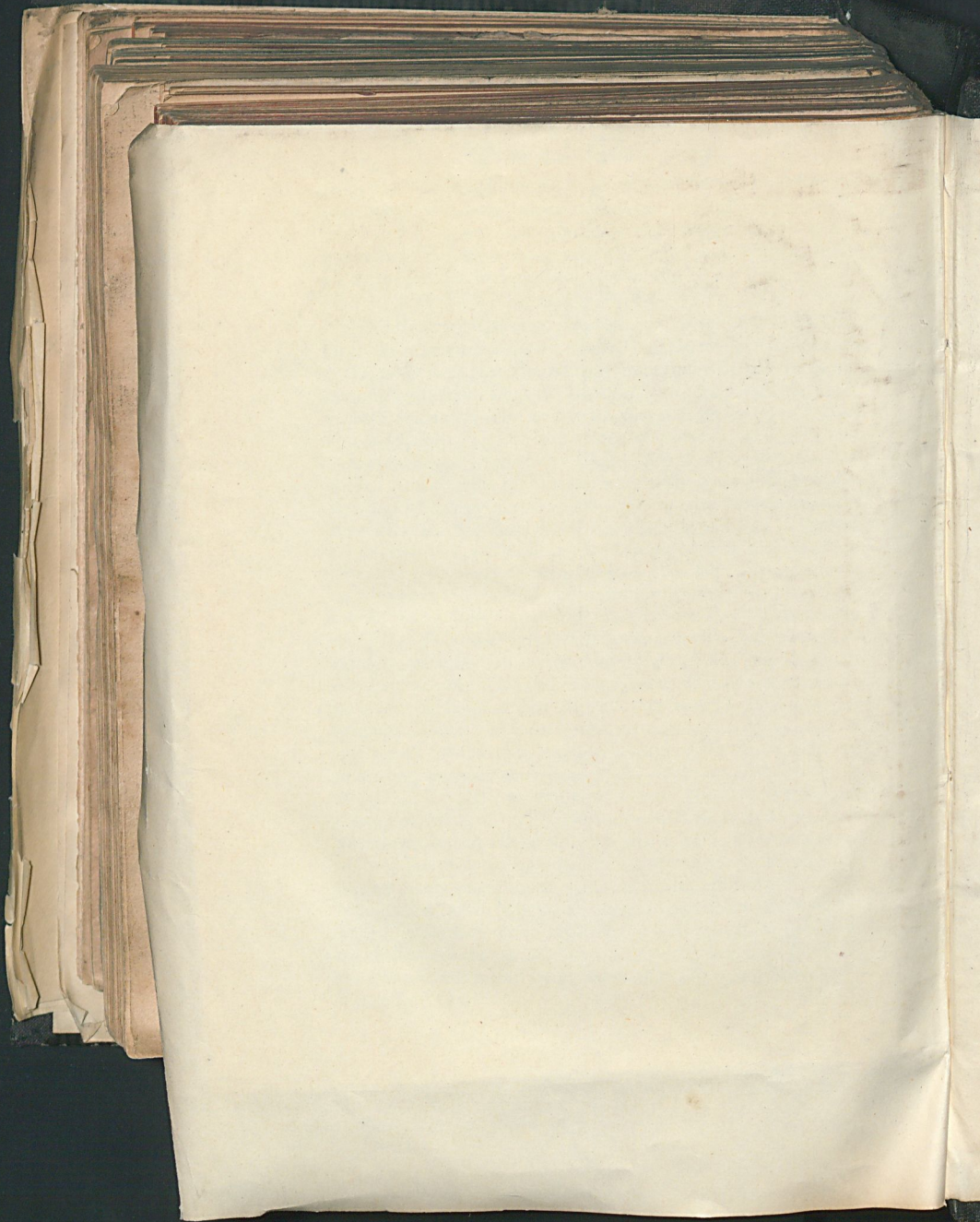
F I N I S.

X 2615926

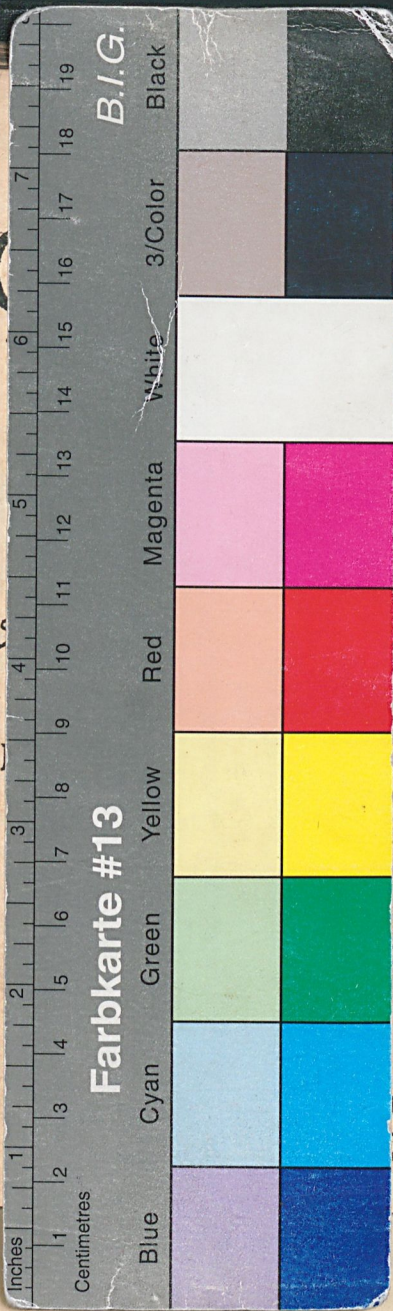
VDA7

B.I.G.

Farbkarte #13

Inches
Centimetres

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

A.
VGVRALIS

43
16377
77

LLA-
PETI-
POS-
I,

ORITATE,
CTORUM
A ARGENTO-
DEMIA.

NSEQUENDI
ROQUE JURE
LEGIA, &c.

ni subjicit.

EBHAN,
NCUS.

ATI,
WELPERI,
XXVII.